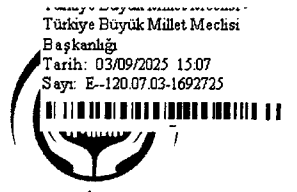

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-20842284

Konu : Soru Önergesi (7/27712)

7/27712
GK 156

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1625423 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Perihan KOCA DOĞAN'a ait 7/27712 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/27712) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 31D17544-8084-4D41-93F4-AF808C35A598

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN PERİHAN KOCA DOĞAN'A AİT 7/27712 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Taze meyve ve sebzelerde tarladan sofraya tüm tedarik zincirinde pestisit denetimleri yapılmaktadır. Bu çerçevede hatalı pestisit kullanımının denetlenmesi amacıyla tarla bağ bahçe sera gibi üretim alanlarında 2012 yılından itibaren Hasat Öncesi Pestisit Denetimleri yürütülmektedir. Denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilen üreticilere hasat geciktirme, ürün imhası ve idari para cezası uygulanmaktadır.

Pestisit denetimleri, Bakanlığımız il müdürlükleri ve yetkilendirilmiş ilçe müdürlükleri tarafından özellikle;

- Hal giriş noktalarında,
- Toptan ve perakende satış noktalarında ve
- Taze meyve sebze paketleme işletmelerinde yapılmaktadır.

Bitkisel ürünlerde yapılan hasat sonrası yurtiçi resmi kontrol ve denetimler işletmenin taşıdığı risk esasına göre uygun sıklıkta ve gıda maddesinin taşıdığı riskle orantılı olarak hasat sonrası 28 ürün çeşidinde pestisit analizleri yapılmaktadır. Riske dayalı denetim sisteminde; kalıntı riski görülen ürünler başta olmak üzere önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler, yurt içi üretim ve tüketim miktarları ile ihraç edilen ürünlere yönelik AB'den alınan bildirimler, ortaya çıkan gelişmeler ve resmi kontrollerin sonuçlarına göre risk çarpanları belirlenmektedir.

Türkiye'de ilk kez ruhsatlandırılacak bitki koruma ürünü aktif maddesinin Avrupa Birliği veya G8 ülkelerinde ruhsatlı olması şartı aranmaktadır. Bakanlığımızca ruhsatlandırılan ürünler toksikolojik, ekotoksikolojik, kalıntı, biyolojik etkinlik, fiziksel ve kimyasal özellikler, diğer ülkelerdeki ruhsat ve tavsiyeye ait bilgi ve belgeler dikkate alınarak, yapılan değerlendirme sonucunda insan, bitki ve çevre açısından uygun bulunan ürünlerdir.

Uluslararası kuruluşlarca insan ve çevre sağlığı ile benzeri konularda riskli olduğu bilimsel çalışmalarla belirlenen aktif maddeler ülkemizde de yasaklanmaktadır. Bu kapsamda, 2009'dan bu yana 223 aktif maddenin kullanımı sonlandırılmıştır. Bakanlığımız, riskli olduğu tespit edilen aktif maddeler ile ilgili çalışmalarına devam etmektedir.

Pestisit analizi için örnekleme ve numune alımı özel mevzuatla düzenlenmiş özel bir metotla yapılmakta, analiz sonuçlarının yorumlanması çok farklı kriterlerin birlikte değerlendirilmesi ile yapılabilmektedir. Ayrıca ölçüm belirsizliği, tespit duyarlılığı ve benzeri faktörlerin de değerlendirilmesine ihtiyaç vardır. Bu nedenle numunelerin alınması, analizlerin gerçekleştirilmesi ve sonuçların yorumlanması; resmi kontrol konusunda özel eğitimlere tabi tutulmuş Bakanlığımızda görevli teknik elemanlar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yürütülen resmi denetim ve kontrollerde "Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği'nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi halinde 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında bitkisel ürünü üreten birincil üreticilere 39'uncu maddenin birinci fıkrasının (j) bendi, paketleyen ve piyasaya arz eden işletmeciye 21'inci maddenin beşinci fıkrası, 40'ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri gereği yasal işlem uygulanmaktadır.

Bu kapsamda 2024 yılında bitkisel ürünlerde yapılan hasat sonrası yurtiçi resmi kontrol ve denetimler sonucu numune alımları gerçekleştirilmiş, analizler yapılmış ve bazı numunelerde limit aşımı tespit edilmiştir. Yapılan denetimler sonucunda, limit üstü veya tavsiye dışı pestisit kullanımı belirlenen ürünler için 5996 sayılı Kanun kapsamında bitkisel ürünü üreten,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

paketleyen ve piyasaya arz eden işletmeciye yasal işlem uygulanmıştır. 2025 yılı pestisit kalıntısı denetimlerimiz ve numune alımları devam etmektedir.

Bakanlığımızın 2024-2028 dönemini kapsayan Stratejik Planının amaçlarından biri üretimden tüketime kadar gıda ve yem güvenilirliğini sağlamaktır. Bu planla, gıda ve yem güvenilirliğine yönelik yürütülen resmi kontrol hizmetlerinin etkinliğini artırmak ve gıda güvenilirliğine yönelik uygulamaları geliştirerek gıda kayıp ve israfın azaltılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca uluslararası standartlar doğrultusunda pestisit kullanımına alternatif yöntemlerin kullanılması, çevre dostu mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla Entegre Zararlı Yönetimi (IPM), Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) projeleri teşvik ve tavsiye edilmekte olup, bu yönde eğitim, proje ve kontrol faaliyetleri yürütülmektedir. Pestisit kullanımına alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemlerini kullanan üreticilere destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Bakanlığımızca pestisit kalıntısının önlenmesi amacıyla 2022-2027 yıllarını kapsayan “Kalıntı Eylem Planı” uygulamaya konulmuştur. Eylem Planı biber, turunçgil, yaprağı yenen sebzeler, nar, ayva, domates ve bağ ürünlerinde Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Bursa, Denizli, Eskişehir, Hatay, İzmir, Mersin, Manisa, Muğla, Sakarya, Burdur ve Tokat illerinde yürütülmektedir.